

Koliko je za javnost u Srbiji važna zdrava životna sredina?

Istraživanje javnog mnjenja

Metodološke napomene

Istraživanje realizovali	Agencija za istraživanje javnog mnjenja CeSID i UNDP Srbija
Terenski rad	3-25. decembar 2022. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 1976 građana Srbije starijih od 18 godina
Polna struktura ispitanika	52% žena i 48% muškaraca
Prosečna starost ispitanika	48 godina
Tip naselja u kom ispitanik živi	60% urbano naselje, 40% ruralno naselje
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva

Glavni zaključci istraživanja:

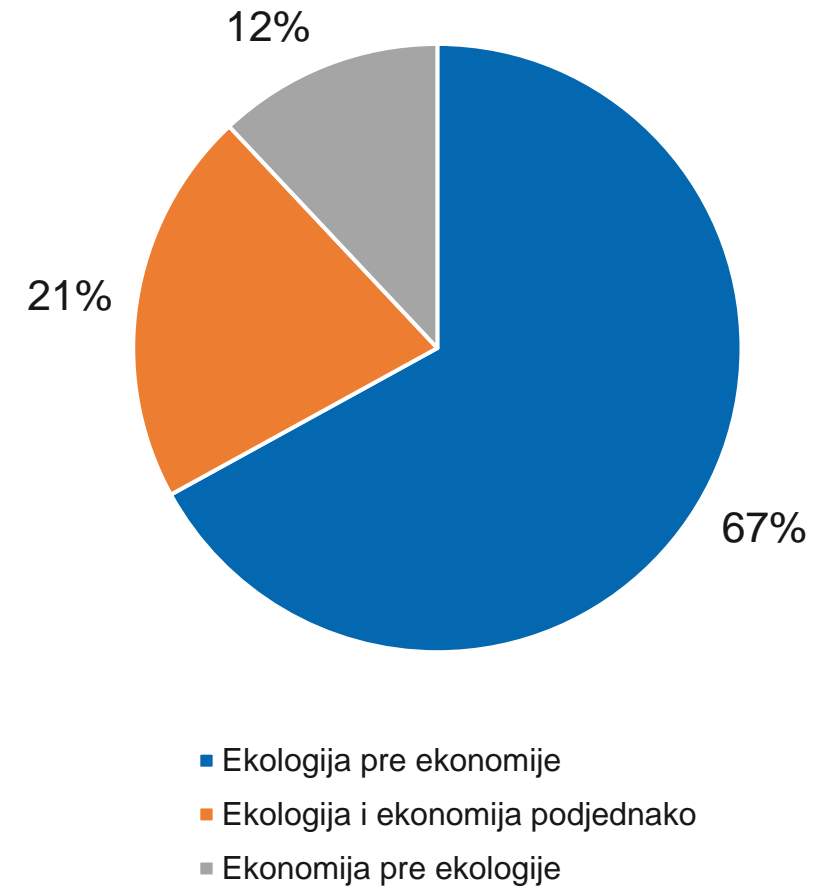
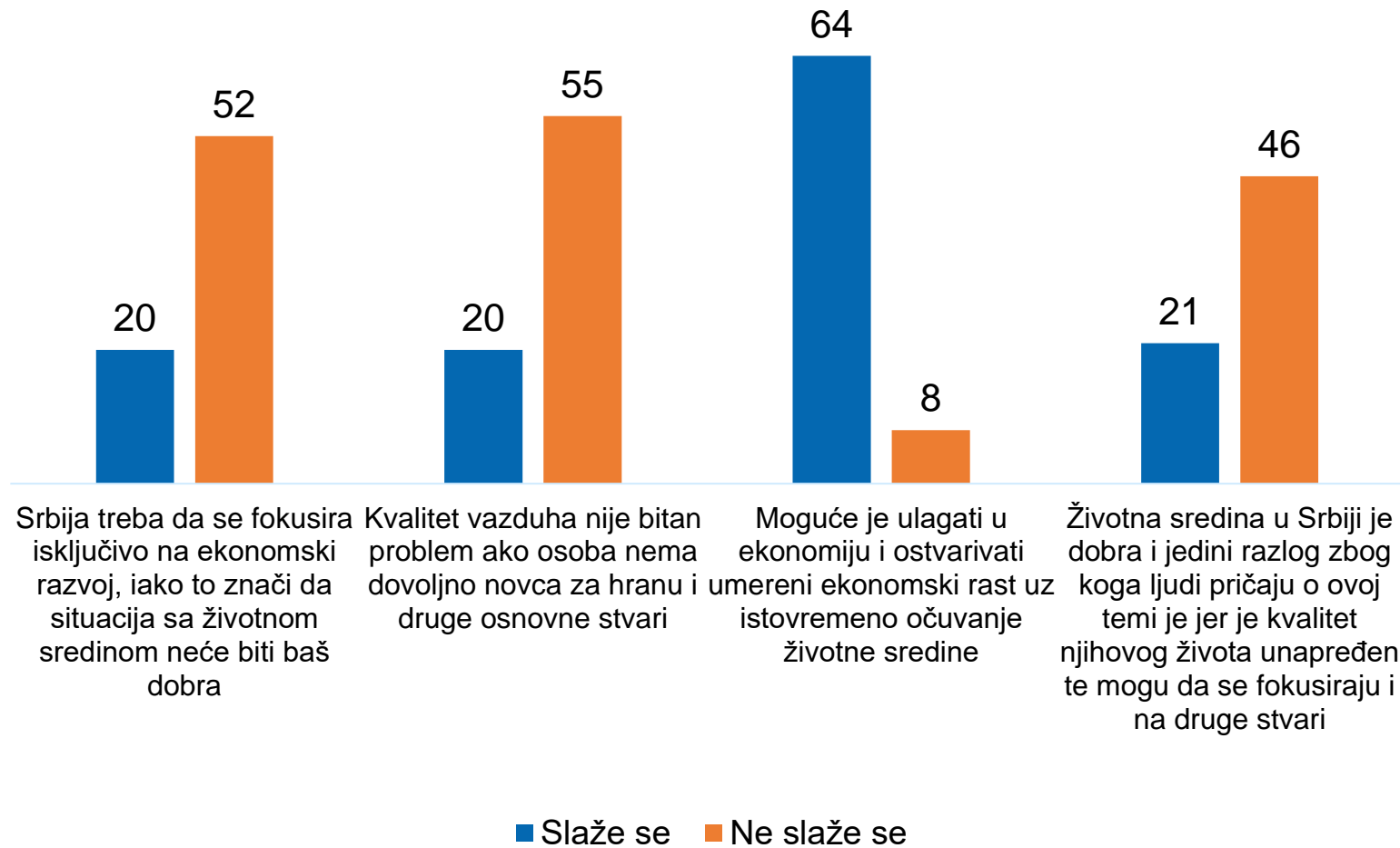
1. Za većinu građana Srbije: **Zdrava životna sredina je važnija od ekonomije.**
2. Građani Srbije su **svesni da su klimatske promene realnost i da su posledica ljudskog delovanja.**
3. Postoji **jaz između navika i stavova građana Srbije o životnoj sredini.**
4. Građani Srbije **znaju šta treba da se uradi** zarad bolje zaštite životne sredine, **ali nisu spremni da lično za to izdvoje više novca.**
5. Postoji značajan **jaz u razumevanju i poverenju između građana i institucija** koje rade na pitanjima životne sredine;

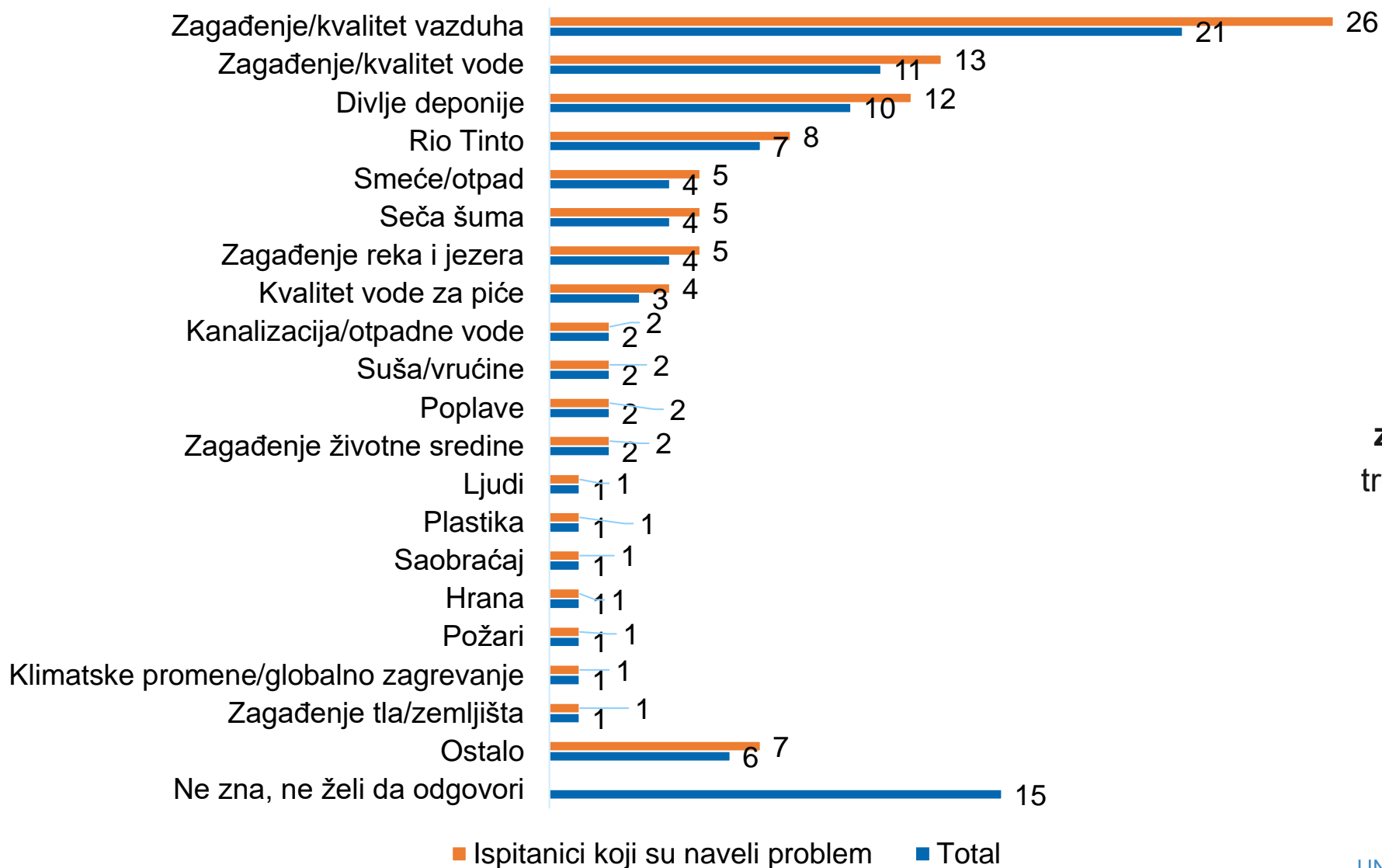
Zdrava životna sredina je važnija od ekonomije

Prema mišljenju većine građana

Ekologija ili ekonomija? Šta je prioritet za građane Srbije? (u%)

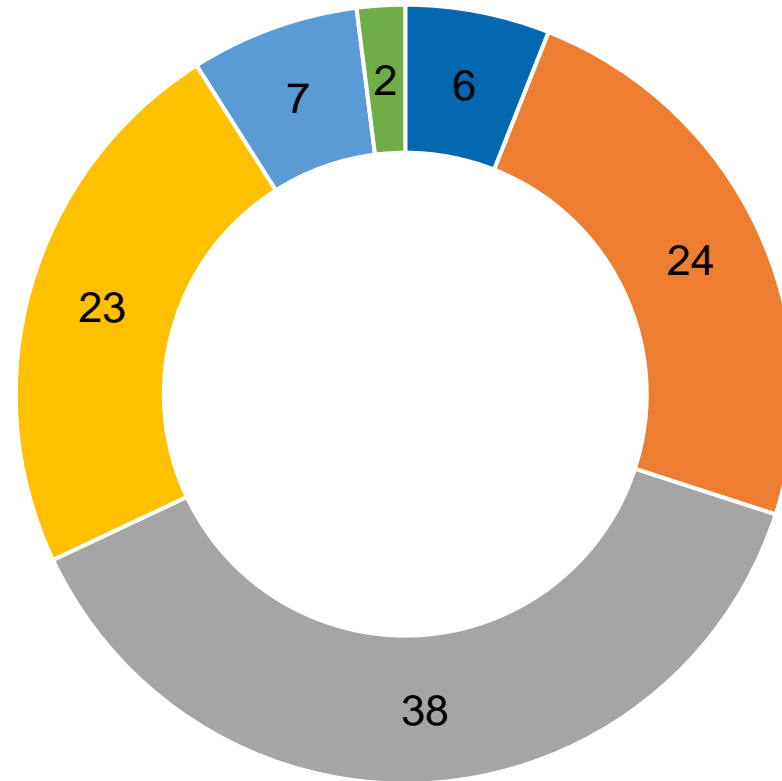
Koji aspekt stanja životne sredine vas lično najviše brine (u%)

Građane najviše brine **zagađenost vazduha (26%** ispitanika).

Drugi po redu problem koji su istakli građani Srbije je **zagađenost voda (13%),** a na trećem mestu su **divlje deponije (12%)**

Da li država radi dovoljno da spreči ekološke probleme? (u%)

- Ne zna, ne može da proceni
- Ne radi ništa
- Radi, ali veoma malo
- Radi, ali osrednje
- Radi mnogo
- Radi veoma mnogo

Koje 2 stvari bi država trebalo da uradi kako bi sprečila ugrožavanje životne sredine?

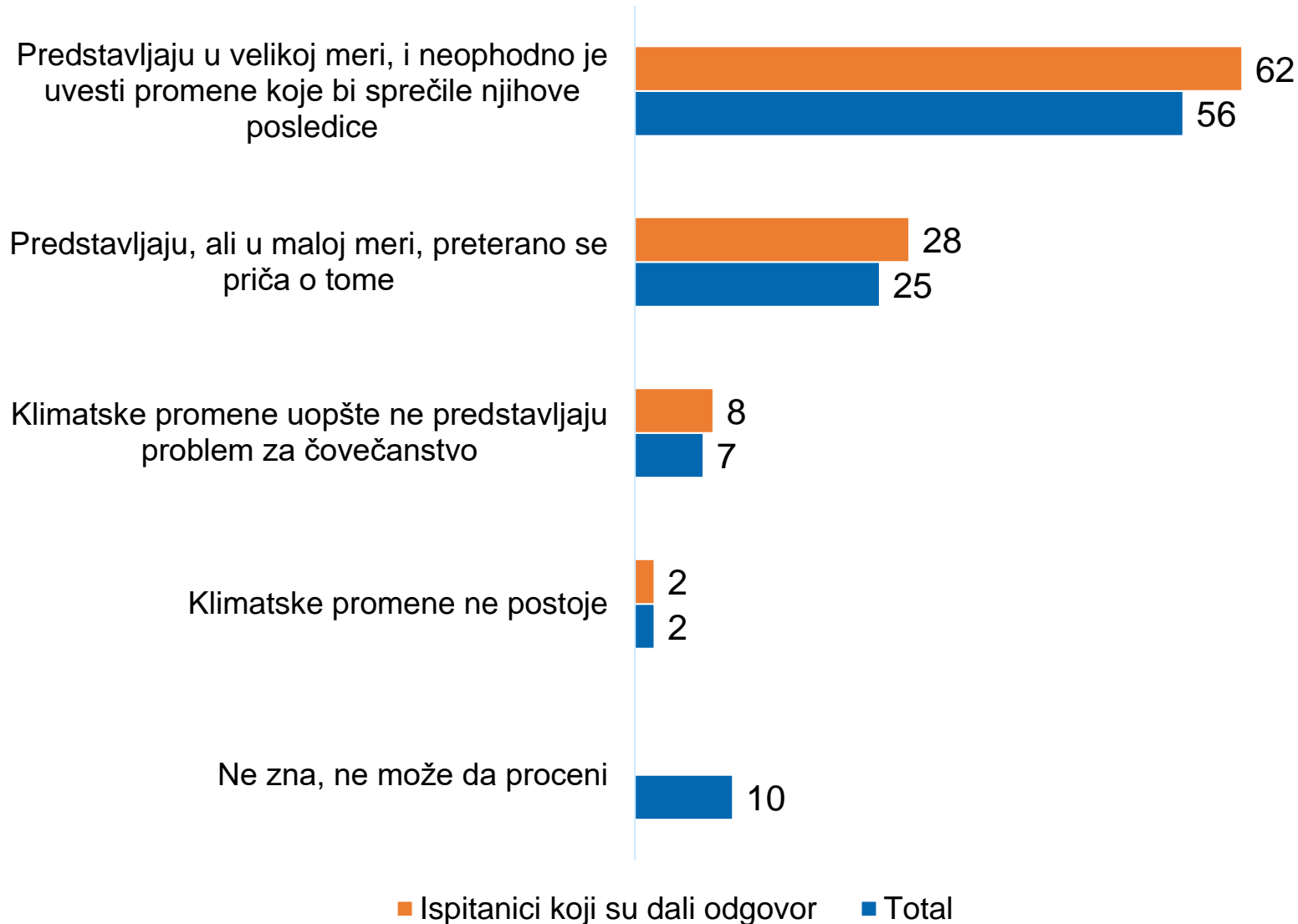
Građani su za **veće kažnjavanje** (privrede i građana zagađivača) i za **prevenciju** (podrška civilnom društvu, sprečavanje seče šuma/pošumljavanje, subvencije)

(u%, mogućnost dva odgovora)

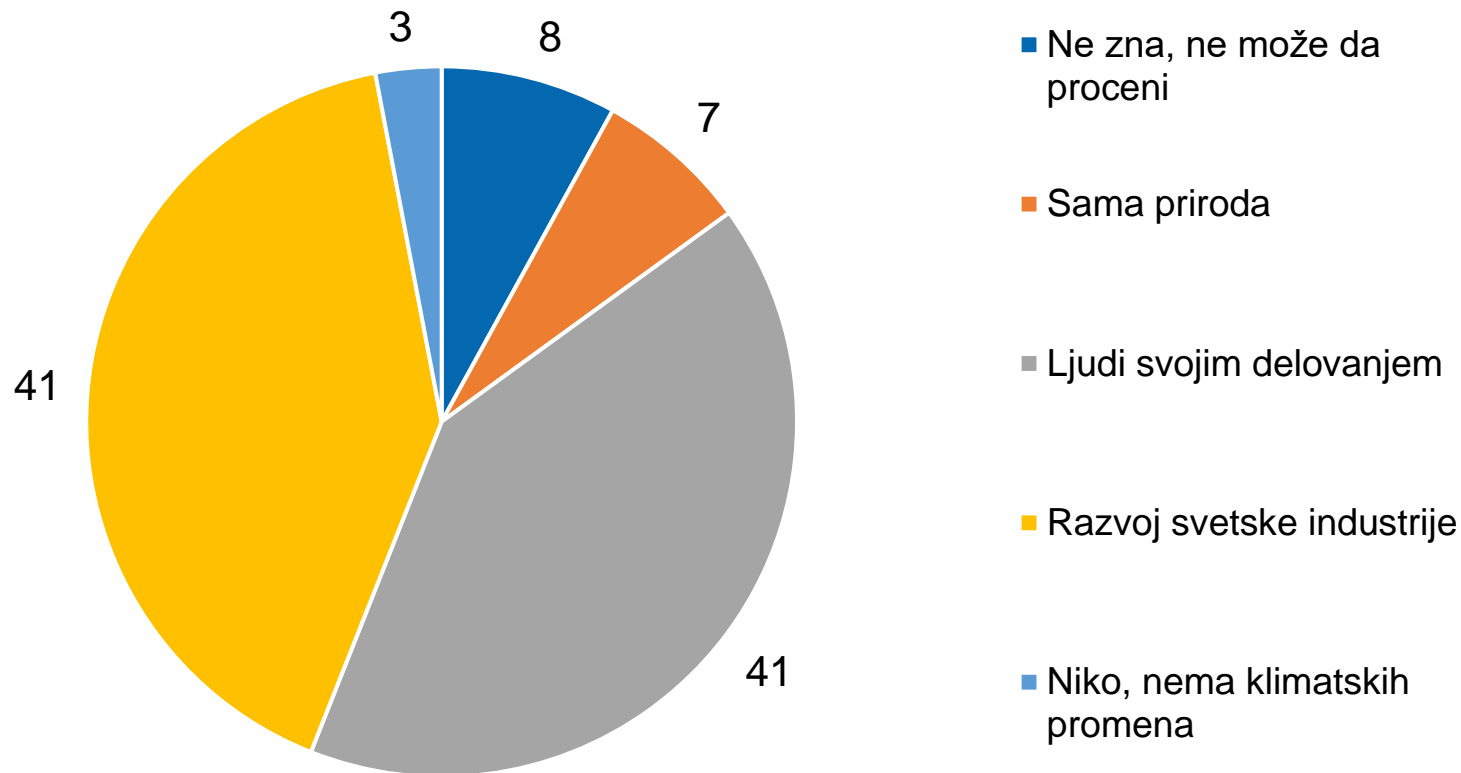
Klimatske promene su realnost i posledica su ljudskog delovanja

Da li smatrate da su klimatske promene problem za čovečanstvo? (u%)

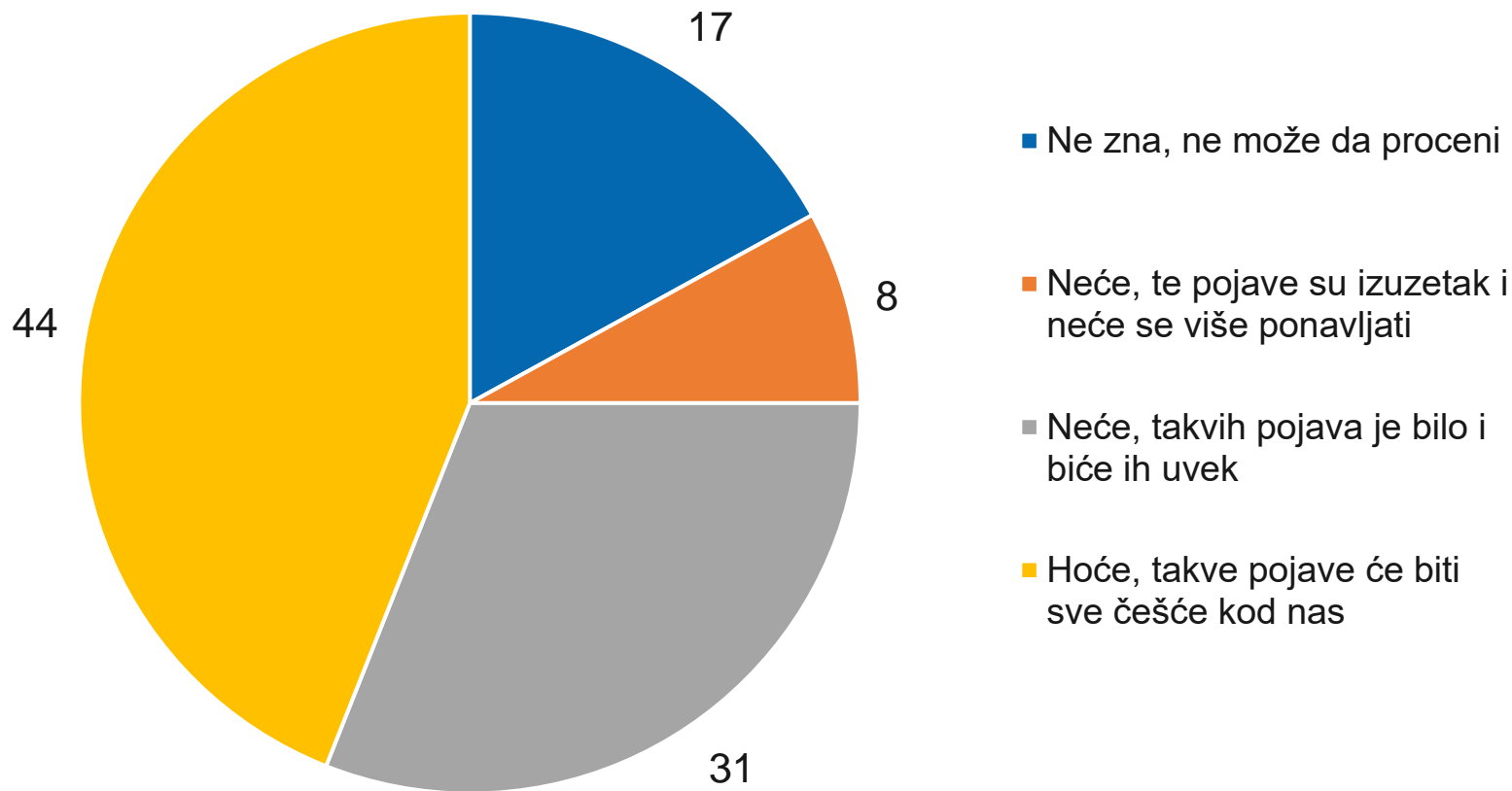
Skoro dve trećine ispitanika (62%) veruje da klimatske promene predstavljaju opasnost i da je neophodno uvesti promene koje bi sprečile njihove posledice.

Ko je glavni krivac za klimatske promene? (u%)

Čovek je glavni uzročnik klimatskih promena prema mišljenju građana Srbije. Sa ovim se slaže **82% ispitanika** od čega polovina smatra da čovek klimatske promene prouzrokuje svojim delovanjem, dok druga polovina veruje da to čini kroz razvoj svetske industrije.

Da li verujete da će se vremenske nepogode (poplave iz 2014. i suše iz 2017. godine) češće dešavati u budućnosti? (u%)

44% građana Srbije smatra da će se **ekstremne vremenske nepogode** u našoj državi **biti sve češće.**

Šta Vlada i građani treba da urade u vezi sa klimatskim promenama?

(u%, mogućnost dva odgovora)

22% građana veruje da bi očuvanje šuma i dodatno pošumljavanje Srbije pomoglo sprečavanju posledica klimatskih promena.

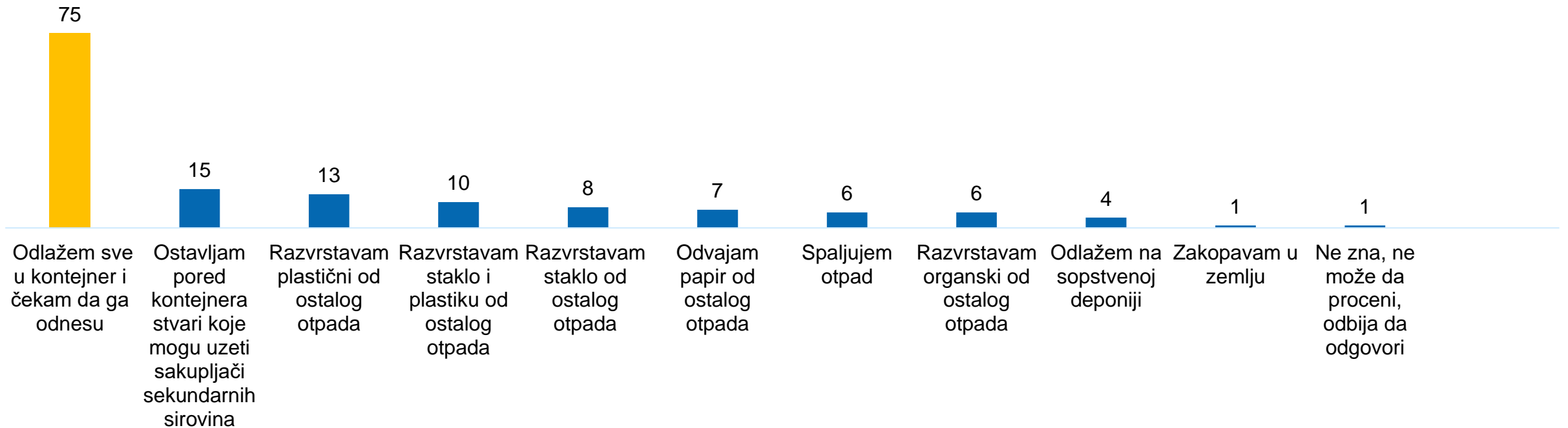
Gotovo istovetan procenat anketiranih (**21%**) **veruje da bi** za potrebe sprečavanja klimatskih promena **trebalo raditi na očuvanju voda u Srbiji.**

Smanjenje izduvnih gasova i efekta staklene bašte preporučuje **12% građana Srbije.**

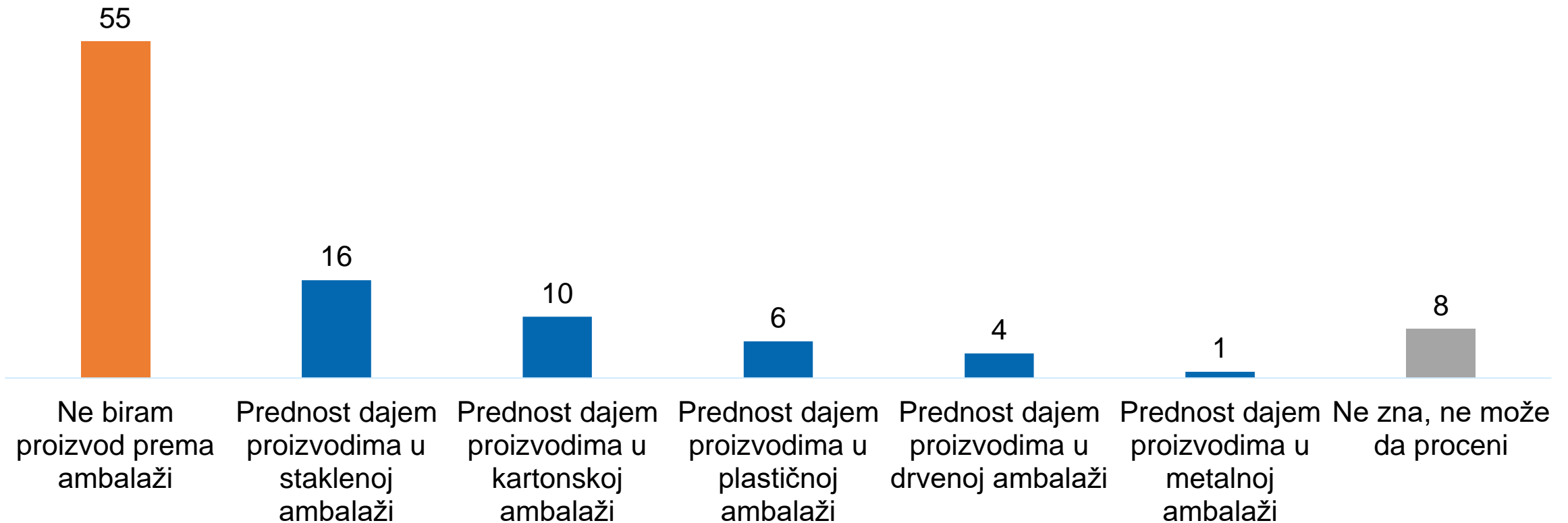
Jaz između navika i stavova građana o životnoj sredini

Šta radite sa otpadom? (u%, moguće više odgovora)

Da li prilikom kupovine proizvoda vodite računa o ambalaži u kojoj se nalaze? (u%)

Pri kupovini proizvoda, **više od polovine** ispitanika u Srbiji je reklo da **ne obraćaju pažnju na ambalažu**. 16% je istaklo da preferira staklenu ambalažu, a svaki deseti da preferira proizvode upakovane u kartonsko pakovanje.

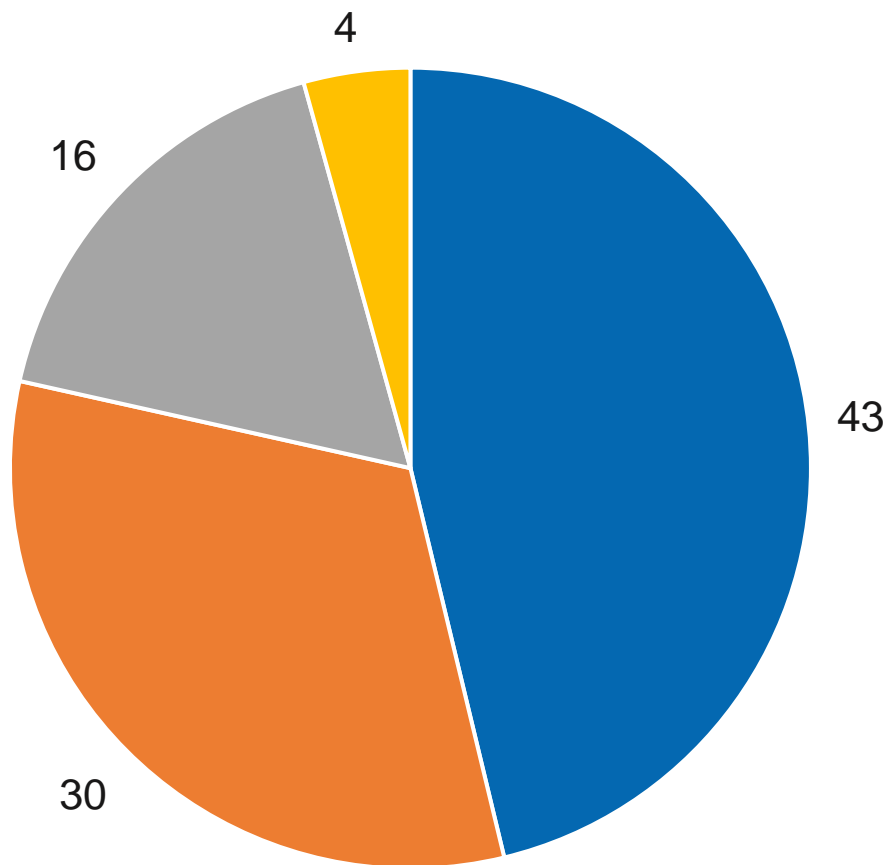

Građani nisu spremni da za bolju zaštitu životne sredine lično izdvoje više novca.

Zašto?

Da li ste biste plaćali više za vodu, struju, iznošenje smeća ili kroz namenske godišnje poreze koji bi bili investirani u zaštitu životne sredine? (u%)

- Nisam spreman, jer i sada plaćam previše
- Nisam spreman, jer ne verujem da bi taj novac bio uložen u to
- Spreman sam na neznatno veća izdvajanja u ove svrhe
- Spreman sam na znatno veća izdvajanja u ove svrhe

Građani Srbije **generalno nisu spremni da podele teret troškova zaštite životne sredine** kroz povećanje računa za struju, vodu i ostale komunalije.

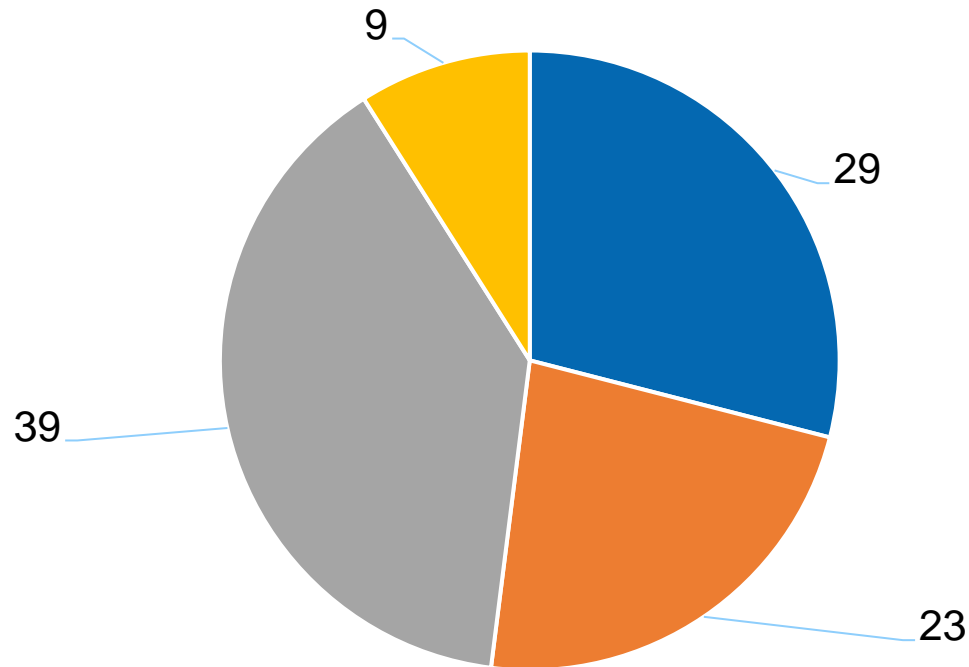
Najveći procenat (**43%**) **veruje da i sada plaća previše**, dok je **30%** onih koji **smatraju da novac ne bi otišao u namenjene svrhe**.

Jaz u razumevanju i poverenju

između građana i institucija

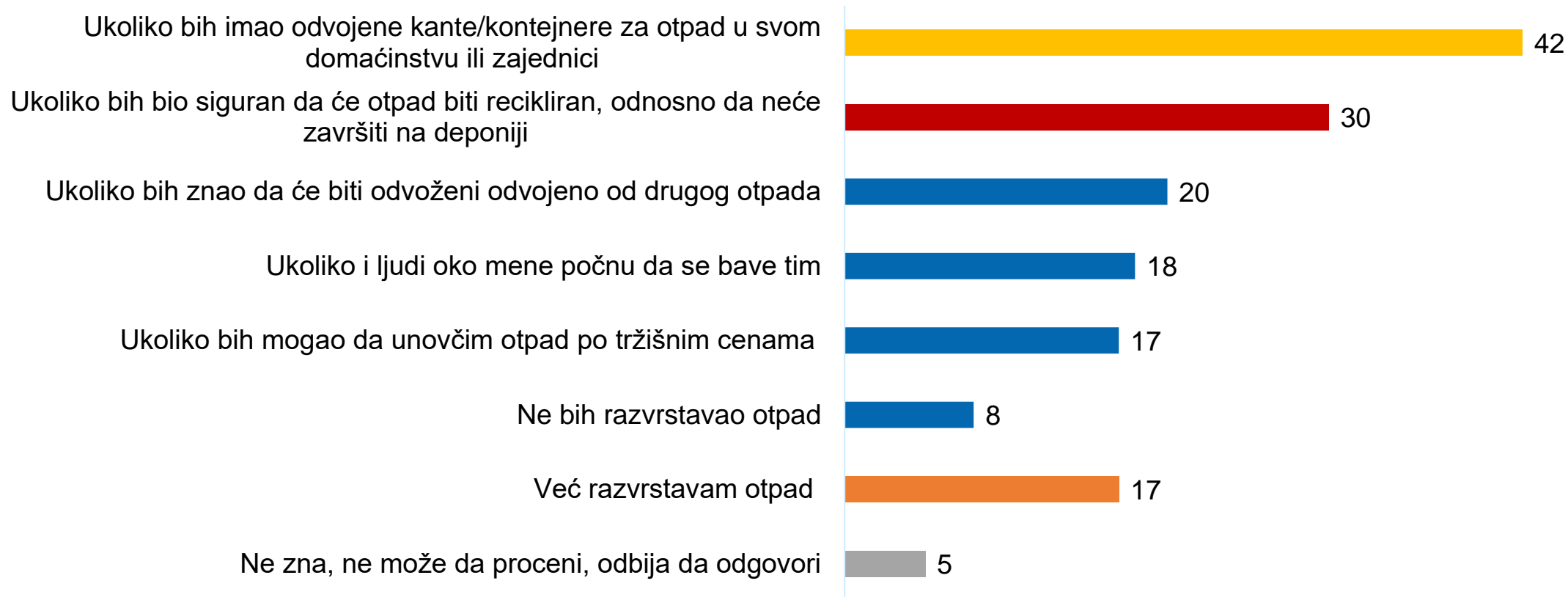
U kojoj meri ste zadovoljni informacijama koje dobijate putem medija o zagađenju vazduha u Vašem gradu? (u%)

- Ne zna, ne može da proceni
- Donekle sam zadovoljan/a

- Nimalo nisam zadovoljan/a
- Veoma sam zadovoljan/a

Pod kojim uslovima biste razvrstavali otpad? (u%, moguće više odgovora)

Prema Vašem mišljenju, u kojoj meri su sledeći činioci odgovorni za lošiji kvalitet vode (u%)

